

FOTOGRAFIJA NA SASTANKU AVICOMA 2000 U BUDIMPEŠTI

IM 32 (1-2) 2001.
KONGRESI, SIMPOZIJI, SEMINARI
CONGRESSES, SIMPOSIA, WORKSHOPS

MILJENKO SMOKVINA* □ Rijeka

Redovni godišnji sastanak AVICOM-a, međunarodnog odbora ICOMA, koji se bavi slikom, zvukom i novim tehnologijama u muzejima, održan je u Budimpešti u Etnografskome muzeju od 22. do 25. studenoga 2000. godine.

Kako u sliku spada i fotografija, a AVICOM ima i poseban pododbor koji u svom žarištu interesa ima sve što je vezano u fotografiju, budimpeštanski sastanak jedan je cijeli dan namijenio fotografiji. Prijepodne 22. studenoga posvećeno je fotografskim zbirkama, a popodne se govorilo o korištenju i zaštiti fotografija.

AVICOM u svojem pododboru za fotografiju ima 42 člana, gotovo svi su iz Francuske.¹ Uz AVICOM fotografijom se bavi još jedan odbor ICOM-a. U sklopu ICOM-CC -a (Conservation Committee) vrlo je aktivan pododbor koji prati problematiku zaštite fotografija. Struktura članova CC foto odbora je nešto više internacionalna, iako u velikom broju ima aktivnih francuskih članova.

Snažna francuska prisutnost u ICOM-ovim odborima, posebno u fotografskim pododborima nije čudna. ICOM ima sjedište u Parizu, AVICOM također, fotografija je prije 162 godine izumljena i prezentirana javnosti u Parizu, pa Francuzi s posebnom pozornošću prate sve što se događa s fotografijom i tu su vrlo agilni i sveprisutni. Kako Francuzi gledaju na fotografске zbirke može se vidjeti iz njihova vodiča po fotografskim zbirkama u Francuskoj *Le répertoire ICONOS, sources photographiques en France*, koji je 1999. godine doživio osmo izdanje, a prvo je tiskano prije 50 godina. U najnovijem izdanju navedene su 1434 fotografске zbirke u Francuskoj (550 fotografa koji posjeduju foto arhive ponudene na korištenje javnosti, 120 fotografskih agencija, 470 fototeka u javnim institucijama, muzejima, arhivama, knjižnicama i sl., te 200 raznih drugih fotografskih izvora u istraživačkim centrima, na sveučilištima, kod nakladnika i sl.).

U zadnje je vrijeme fotografija, posebno povjesna fotografija i njeno čuvanje u žarištu europskog interesa, pa je prošle godine pri ECPA (European Commission on Preservation and Access) realizirana studija pod nazivom SEPIA (Safeguarding European Photographic Images for Access). Cilj studije je snimka stanja europskih

fotografskih zbirk, te da ih se što bolje sačuva i učini dostupnim korisnicima. U projektu je sudjelovalo 140 institucija iz 29 europskih zemalja, u njihovim se fotografskim zbirkama nalazi gotovo 120 milijuna fotografija.

Skup AVICOM-a u Budimpešti bio je na tragu globalnog interesa za čuvanje i prezentiranje fotografija, pa su gotovo svi referenti isticali potrebu da se fotografске zbirke na pravi način valoriziraju, kako bi se u prvom redu fizički zaštiti od propadanja, te da bi se što jednostavnije ponudile javnosti na korištenje.

Referentica Sylvie Henguely iz Neuchatela govorila je o Fondaciji za konzervaciju i restauraciju fotografskog naslijeda u Švicarskoj (Fondation pour la conservation et la restauration du patrimoine photographique, Lausanne), te o institutu koji je zbog toga tamo formiran. Naročito je bio zanimljiv dio njena izlaganja o poslovima koji su u tijeku na formiranju vodiča po švicarskim fotografskim zbirkama.

Za nas u Hrvatskoj od posebnog su interesa fotografске zbirke u Mađarskoj. Čak su tri mađarska referenta govorila o fotografskim zbirkama o kojima skrbe. Dr. Klara Fogarasi prikazala je svoju zbirku fotografija u sklopu Etnografskog muzeja u Budimpešti, u zbirci ima gotovo 2 milijuna fotografija (potpisnik ovog članka je imao prilike jedno jutro istraživati dio zbirke koji se odnosi na naše krajeve, u svakom slučaju zbirka je vrijedna svake pažnje, op. a). Dr. Maria Ferenczy, kustosica Muzeja primjenjene umjetnosti, čuva zbirku fotografa Ference Hoppa, značajnog mađarskog fotografa putnika (koji je snimao i u Rijeci, op. a.). Za nas u Hrvatskoj možda je najzanimljivija institucija Mađarski muzej fotografije u Kecskemetu, o kojem je govorio direktor tog muzeja Karoly Kinckes. Muzej prvenstveno želi sačuvati povijesne i recentne radove najznačajnijih mađarskih fotografa. U muzeju je istaknuta izdavačka djelatnost fotografске literature te praćenje mađarskih fotografa koji su djelovali izvan zemlje.

Aminata Gassama Sall iz Saint-Loisa iz senegalskog Centra za istraživanje i dokumentaciju, govorila je o svojoj fotografskoj zbirci i problemima njena čuvanja u uvjetima tropske klime (velika vlaga i toplina), dok je o svojoj zbirci dijapositiva (lanter slides) izlagala Lisel

¹ 23 člana su iz Pariza, jedan je iz Italije (Muzej Alinari u Firenzi), jedan je iz Španjolske (Nacionalna knjižnica u Madridu), jedan iz Portugala (Centar za fotografiju u Portu), jedna osoba je iz Švicarske (Švicarska fondacija za konzervaciju fotografskog naslijeda Neuchatel), dok su ostali iz drugih francuskih gradova.

sl.1 i 2 Etnografski muzej u Budimpešti,
mjesto održavanja AVICOM-a 2001. godine
Snimio: Miljenko Smokvina

Comhaire-Anten iz Kraljevskog muzeja povijesti i lijepih umjetnosti u Bruxellesu.

O svojoj kolekciji fotografija, povjesnim i recentnim, govorio je Sigurjon Baladur Hafsteinssori iz Nacionalnog arhiva filma na Islandu.

Posebno je bilo zanimljivo izlaganje Daniela Vigearsa, fotografa iz pariškog laboratorija za istraživanja u muzejima, koji je govorio o problemima vjernosti reprodukcije prilikom digitalizacija fotografija.

Predsjednik AVICOM-a, Jean-Marcel Humbert, zamjenik direktora Pomorskog muzeja u Parizu zadužen za mujejsku zbirku fotografija, obećao je da će izlaganja o fotografskoj problematici biti naknadno publicirana, pa će na taj način široj javnosti biti dostupni i brojni zanimljivi detalji o kojima su referenti govorili.

*Gospodin Miljenko Smokvina je samostalni istraživač povijesti fotografije. Živi i radi u Rijeci.
E-mail adresa: miljenko.smokvina@ri.tel.hr

PHOTOGRAPHY AT AVICOM'S MEETING IN BUDAPEST 2000

The regular annual meeting of AVICOM - ICOM's International Committee that deals with images, sound and new technologies in museums was held in the rooms of the Ethnographic Museum in Budapest in November 2000 (between the 22nd and the 25th). Since images include photography, and AVICOM has a special sub-committee that deals in particularly with photography, the meeting in Budapest devoted one whole day to photography, namely to management of the collections, as well as the uses of photography and the conservation of photographs.

AVICOM's gathering in Budapest followed in the lines of the global interest taken for the preservation and presentation of photographs, so that almost all speakers stressed the need for the proper valorisation of photographic collections, primarily in order to ensure that they are physically protected from decay and so as to ensure that they are offered to the public in the simplest way possible.